

საბჭოთაობა

№ 146 (844) | 1 და 2 კარტული მსრ. ღირ. პლენი-განამის უფასო ღირებულება გახშირდა | რედაქცია: მისამართი: ტფ., ვანაძის ქუჩა, ელხმენი 2-24 | განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომ. სტრ.

საბჭოთა კავშირის იარაღით დაცვს მსოფლიო მშრომელთა უნიტებს!

საბჭოთა კავშირის რევოლუციური სამხედრო საბჭო-მედიკალიზაცია და გადარჩევა განსაკუთრებით დასამტკიცებლად საკუთრივ მთავრობას კანონი საფუძვლად დასაყრდენად სამხედრო სამსახურის შესახებ, დღემდე ასეთი კანონი ჩვენ არ მდგომარეობდა. არ არსებობდა მტკიცე ვადები სამხედრო სამსახურის განვლილი და სხვა.

რევოლუციური სამხედრო საბჭოს მიერ შემუშავებული კანონი კი საყვებელი განსაზღვრავს სამხედრო სამსახურის მოხდის წესებს. მთავარი რატი ასახაიანებს ამ კანონის არის ის, რომ ის აგებულია კლასობრივ საფუძველზე.

თანხმად ამ კანონის საბჭოთა კავშირის იარაღით ხელში დასვას უფლება აქვთ მხოლოდ მშრომელებს.

არა მშრომელი ელემენტები კი მოკლებულნი არიან ამას, მაგრამ სამხედრო ბეგარას მინც იხიდან, საბჭოთა კავშირის იარაღით ხელში დასვას მათგან, მათ ებება სხვა და სხვა ვალდებულებები და ფულით დაბეგვრა როგორც მშვიდობიან, ისე ომიანობის დროს.

სხვაგვარად არც შეიძლება იყოს.

როგორც შეუძლია საბჭოთა ხელისუფლებას მუშების და გლეხების ინტერესების დაცვა იარაღით ხელში მიანდოს არა მშრომელი ელემენტს—ბურჟუაზიის, ვაჭრების და კულაკების შეღებვას, ცხადია, რომ არა, მაგ-

ახალი რადიო-სამუშაო

ბრძოლა ჩინეთის დამოუკიდებლობისათვის.

საზოგადოების, ხელი შორს ჩინეთისაგან პირველი სხდომა.

მოსკოვში შესდგა საზოგადოების—ხელი შორს ჩინეთისაგან—წევრთა პირველი საერთო კრება, რომელიც მიმდინილი იყო ჩინეთის მშრომელთა ბრძოლისადმი. რასკოლნიკოვმა ვრცლად დაახასიათა ჩინეთის მდგომარეობა. დიდი ოფიცებით შემზღვენი კლარა ცეტკინმა, რომელმაც აღფრთოვანებული სიტყვა წარმოთქვა. შემდეგ ილაპარაკენ აგრეთვე მთელმა რიგმა ორატორებმა.

დოსტოვის დაპატიმრება ჩინეთში.

ჩინეთში დაპატიმრეს ნავთის სინდიკატის წარმომადგენელი დოსტოვი, რომელსაც აღმოაჩნდა რუსტას ცნობები შინაბნის ამბების შესახებ დაწერილი შინაის გაფრთხილება. დოსტოვის გასამართლება დანიშნულია 3 ივლისს.

გერმანიის მუშათა დელეგაციის საბჭოთა კავშირში ჩამოსვლის შესახებ.

ქარხანა „კასნი პუტილოვეცი“-ს მუშათა საერთო კრებამ გაუგზავნა გერმანიის მუშებს წერილი, რომელშიაც დიდ სიხარულს გამოთქვამენ გერმანიის ამხანაგების სტუმრობის გამო.

ქალების პროტესტი მაროკოს ომის წინააღმდეგ.

30 ივნისს საფრანგეთის პალატის კომუნისტურ ფრაქციაში მივიდა ქალთა დელეგაცია, რომელმაც ენერგიული პროტესტი განაცხადა მაროკოს ომის წინააღმდეგ და აღნიშნა, რომ საფრანგეთის ქალები მზად არიან ყოველ ღონისძიებას მიმართონ მაროკოს ომის წინააღმდეგ.

ქალთა დელეგაციამ ინახულა აგრეთვე სოციალისტური ფრაქცია, რომელსაც გაუშვირა თავისი პროტესტი. ფრაქციამ სოლიდარობა გამოუცხადა დელეგაციას და აღუთქვა, რომ იმუშავებენ ომის წინააღმდეგ.

თუ რამდენად დამყარდება „მშვიდობიანობა“ საბერძნეთში. ბურჟუაზიული რეპუბლიკის ოდენით ვერ შემსუბუქებს მშრომელთა მსგებს მდგომარეობას. პირიქით ის თავისი პოლიტიკური ტერორით და დანები უფრო გააძვირებს მდგომარეობას და ხელს შეუწყოს რევოლუციონარული მოძრაობის ზრდას.

საბერძნეთი პატარა სახელმწიფოა. ის სავსებით დამოკიდებულია მსხვილ იმპერიალისტურ საბერძნეთსა და საფრანგულ ბალკანეთის სხვა სახელმწიფოებზე.

ვანდერველდე მერყეობს.

ბელგიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ვანდერველდემ განაცხადა: „საბჭოთა მთავრობის ცნობა არ შედის ახალი მთავრობის პროგრამაში, მაგრამ მე ვფიქრობ, რომ ჩვენ უნდა დავიწყეთ მასთან მოლაპარაკება, ვინაიდან ბელგიის აქტურსეთში მნიშვნელოვანი ინტერესები.“

შეუძლებელია, რომ ისეთი ქვეყანა, რაცაგორცია რუსეთი დარჩეს ვეროპის ერთა გარეშე.“

მოსკოვ-პეკინის საპარეო ექსპედიცია.

მოსკოვ-პეკინის ექსპედიცია უნდა გაფრთხილიყო ირკუტკიდან 1-ლ ივლისს დილის სამ საათზე.

ექსპედიციამ უკვე დაამთავრა უკანასკნელი მზადება გასაფრთხილად.

გერმანიის სტუდენტ-სარეზისტანსის საქმე.

საწმენდიანი მუშები. 29 ივნისს საღამოს სტუდენტ კრილენკო კითხულობს ბაუშინსა და ვოლშის წინასწარ ჩვენებებს.

შემდეგ კითხულობენ ექსპერტთა კომისიის ოქმს, რომელიც დამტკიცებულია, რომ დაპატიმრების დროს ბოლშევიკური ადამიანები სხვა და სხვა საწმენდიანი საგნები შეუშინა.

კომიტეტის მდივანის ჩვენება. 30 ივნისის დილის სხდომაზე დაკითხულ იქნა კომიტეტის მდივანი დროშინი. მან განაცხადა: „მე შევალე უკუნიუთიდან მოსკოვში კომუნისტურის მოწყობა. დიქტარი, ვოლშტი და კინდერმანი გამოეზარავენ ჩვენთან, როგორც კომუნისტები და მეცნიერები მიზნით ჩამოსულები. მე მალე შეგებარა მათი ექვი და მათი მიზნა მოხმობს დავამტკიცე, რომ მათ კავშირი ჰქონდით სამხედრო ორგანიზაციებთან. ბოლშევიკები დანიტრესებულნი იყვნენ რკას შინაური მდგომარეობით, სცდლობდნენ რკას ბელადების შეგვრას, ჰკრებდნენ ცნობებს თუ რა გზით სწარმოებს ემიგრანტების გადასვლა საზღვარზე და სხვა.“

პროლეტარულ სტუდენტების ჩვენება. მოწმე კავარმა, სტუდენტების წარმომადგენელმა ილია პარაქა, თუ როგორ მოეწყობა ბოლშევიკები სტუდენტების საცხოვრებელი ბინაზე.—შემდეგ—განაცხადა კავარმა—მით დამიწყეს ზნობილი კითხვა, თუ სად სცხოვროვენ ტრუტკოვი ზნობილი, ბუხარინი, სტალინი და სხვები და როგორ შეიძლება

ფაშაიზმის გამარჯვება საბერძნეთში.

ამ რამდენიმე დღეა წინადადილი მოიძიან ცნობა, რომ საბერძნეთში მოხდა სამხედრო გადატრიალება გენერალი პანგალოსის მეთაურობით.

ამ გადატრიალების მიზეზია ის ღრმა ეკონომიური და პოლიტიკური კრიზისი, რომელიც ვანიტი საბერძნეთი დღემდე ზავის ჩამოგდებას ოსტობობს.

ფაშაიზმს დაუჯდა ომი მის ამ უკანასკნელთან.

ოსმალეთთან ომში საბერძნეთი დიდი დასჯა ეკონომიურად, დიდი სოფლის მეურნეობა და მრეწველობა.

ამის მოყვანა უმუშევრობის ზრდა და მშრომელთა მასების გაღატაკება. ეკონომიური კრიზისი კიდევ უფრო გაძვირდა უკანასკნელი წლების მოუსალოებლობის უკუღმდეგ ამის გამო საბერძნეთში ფართე ხასიათი მიიღო.

განათლების კომისარიატის წარმომადგენელთა დავითვა. შემდეგ ჩვენებას იძლევა მოწმე ლუნინარსკის მდივანი ერენჩანო და განათლების კომისარიატის აღმინისტრატული განყოფილების გამგე.

ისინი აცხადებენ, რომ კინდერმანი და ვოლშტი ძალიან სცილობდნენ ლუნინარსკის შეგვრას, მაგრამ უკანასკნელში ისინი არ მიიღო.

გერმანიისა და სსრკ-ს შორის კავშირი ურყევია.

სასამართლოს თევზდომარე იაროსლავსკიმ განაცხადა: „ვოლშტისა და კინდერმანის ომში რეცხვადის გამო, თათქოს სასამართლო სცილობდნის სახელით გაუტყდეს გერმანიის ხალხს და სსრკ-ს, მე ვცხადებ, რომ სასამართლო პირიქით, სცილობს მეკობრულ ურთიერთობას და ცდის გერმანიისა და საბჭოთა კავშირის ხალხებსა და მთავრობებს შორის.“

შემდეგ ექსპერტ გეიმანმა დაახასიათა ფონისტური მოძრაობის ისტორიული გზა გერმანიის.

ბრალდებულ კრილენკოს ბრალდება. 30 ივნისის საღამოს სხდომაზე კრილენკო გამოვიდა საბრალდებულთა სიტყვით, რომელიც ის მოითხოვდა მ ბრალდებულთათვის უზღაურეს სასჯელს.

გერმანიიდან გამოწვეულ მიწვევებს, როგორც და ფინკეს შესახებ სასამართლომ დაადგინა განდევნილი იქნან ისინი საბჭოთა საბჭოთა კავშირის საზღვრებიდან.

პენსიები წითელ არმიისა და ფლოტის მეთაურთა შემადგენლობის პირებს.

საბჭოთა კავშირის რეგისტრაციის შემდეგ კანონ-პროექტით უზრუნველყოფის შესახებ. პენსიის სარეგულაციო წითელი არმიისა და ფლოტის ყველა მეთაურთა შემადგენლობის პირები (მეთაურთა, ადმინისტრაციული, პოლიტიკური, სექციური და სპეცტრინარო შემადგენლობის პირები), რომელთაც უკავიათ შტატის აღკვეთები და ინსტრუქციები, რომლებიც მათ ენიჭებათ დამოუკიდებლად მათი შრომის უზარაანობის, იმ შემთხვევაში, როცა შრომის უნარი დაკარგული აქვს, პენსია ენიშნება წითელი არმიისა და ფლოტში მათი მუდმივ სამსახურის შემდეგ.

მუშაკ-გლეხური წითელი არმიისა და ფლოტის სახელდრო სამსახურის უფრო მოკლე ვადის გასვლის შემდეგ (5 წლის) პენსია ენიჭება მხოლოდ იმ სახელდრო მოსამსახურებებს, რომლებსაც უმსახურაობა ძველ არმიის უფროსთა შემადგენლობაში.

პენსიის რაოდენობა განისაზღვრება ძირითადი შემოსავლის მიხედვით და თანაბანია ჯანაფის 10 და 50 პროცენტებს შორის; მასთან ყოველი შემდეგი წელი იქნება წლის დასრულების შემდეგ ანიჭებს უფლებას პენსიის ვადისგან 4 პროცენტით, ხოლო 25 წლის შემდეგ კი ყოველი წელი — 6 პროცენტით.

ძველ არმიის წინამდებარე შემადგენლობის შემადგენლობის მიხედვით მსახურობდენ დღეების წითელი არმიისა და წითელი ფლოტში და რომლებიც დახანგრად იქნებიან 45 წლის მასის შესრულების შემდეგ, ენიჭებათ უფლებები მიიღონ პენსია 35 პროცენტის რაოდენობით იმ შემთხვევაში, თუ ისინი შესულან წითელ არმიისა და ფლოტში არა უგვიანეს 1918 წლის 31 დეკემბრისა და უმსახურაობა არა ნაკლებ 5 წლისა წითელი არმიისა და ფლოტის მეთაურთა შემადგენლობის სხვა და სხვა თანამდებარე.

პროექტში განსაკუთრებული ნათქვამი იმ პირთა პენსიის შესახებ, რომლებიც დავალიანებული არიან უწიელი დროის რაოდენობით, გარდა პენსიის უზრუნველყოფისა პენსიაში გათვალისწინებული აგრეთვე ერთდროული დახმარების მიცემა.

პროექტით ითვალისწინებს აგრეთვე გარდაცვლილ პენსიონართა და იმ სახელდრო მოსამსახურებების ოჯახების უზრუნველყოფას, რომელთაც აქვთ პენსიის მიღების უფლება.

უბედური შემთხვევა.

მდინარე ლიხეზე ხიდის შეკეთების გამო ხიდზე გავლ ურბენით შეწყვეტილია. 27 ივნისს გლეხები გადადიოდნენ ურბენით მდინარე ლიხის ფონზე. ურბენი გადაბრუნდა და დიხისა ორი გლეხი.

კარტული ცსოპრება. მემკვიდრე ტომარეკინის ვ-მე ათასი ულის უჯრადების საქმიანობიდან

ამ უკანასკნელ ხანებში აღსანიშნავია ახალი ინიციატივა, რომელიც ხელს უწყობს დაარსებულ უჯრადებში უმეტესობა პარტიის წევრებისა და თითქმის ყველა პარტიულს.

უძველესი მხიბლავი უმჯობესების კრებები (კალ-კალე, პირიეს პასუხისმგებელი მიდევნები და სხვა).

იქნება ახლად დაარსებული უჯრადები მტერებისა, ინიციატივის გამოჩენა და წესრიგში მოიყვანნ ათსეულის პარტისპირებობაში.

კომუნიკაციებიან ჩამოყალიბებული იქნა აგრეთვე პარტიულ-საზოგადოებრივი უკეთესი კომუნიკაციების უზრუნველყოფის მიზნით, 10-ის ჩივლიანი და მეტოქეობის მიზნით.

არჩევნული პარტისპირე და კომუნიკაციის ორგანიზაციები. სამხარული დაგეგმვა.

ცალკე საკომუნისტო ასეული.

ჩვენი ნაწილი ადრე ორი თვეა, რაც საბანაკო გავითვა. ყაზანში დავრჩით ჩამოყალიბებული წითელი არმიის აქტიური კომუნისტების წევრები. ამ ომებში მათ რაიონების მიერ მიმდგრებული იქნენ წინა დამხმარე ბიუროს უკრებზე და სისტემატურად ვუწყობთ უკრების ორგანიზაციის მორიგ სწავლებას, ისე გავრთობთ ყველს.

სამუშაოები უნდა აღინიშნოს, ის გარდამავალი, რომ სოციალური ამბიციების ძლიერ აქტიურობითა, რაც დაუწყებელია.

ჩვენი რიგებში თითველ კომუნიკაციის და კომპარტიის წევრისა თუ კანდიდატს აქტიურობა უნდა დახსიათებდეს.

როდესაც ამბიციები წყვეტენ უფრო შეუღლებებში დამუშავდნები თვის ოჯახებს, მათ დაველოებათ სოციალური უკრებში მუშაობა, უპარტიო მასებთან დახლოებება, გარეგნობის საფუძვლის გაფართოება და სხვა.

ამ ამოცანების შესრულებაში გავუკრებთ ამბიციებს თუ აქვე არ შეეფერება დაუბრუნებლად შრომას და საქმიანობას.

ამიტომ საქმეა უფრო ფხიზდად იყონ ეს ამბიციები და რაც შეიძლება უფრო აღდეგით მოიქცეონ ყველა დაგეგმვებში.

სახელდრო საქმიანობა

ავიციის მნიშვნელობა კავშირის საქმიანობაში. მნიშვნელოვანია განსაზღვრული მიზანი, რომლისთვისაც ისინი იბრძვიან. რომ ყოველი მეთაურის, ყოველი ცალკე ნაწილის მუშაობა მართლად იქნას დასახულ საერთო მიზნისკენ, ამისთვის საჭიროა ხელმძღვანელობა, ხოლო ხელმძღვანელობა შეიძლება იქნას, როცა ნაწილებს შორის კავშირია, ყოველ სამხელდრო უფროსს მუდმივად უნდა უკრებდეს მტერებისა, ინიციატივის გამოჩენა და წესრიგში მოიყვანნ ათსეულის პარტისპირებობაში.

კომუნიკაციებიან ჩამოყალიბებული იქნა აგრეთვე პარტიულ-საზოგადოებრივი უკეთესი კომუნიკაციების უზრუნველყოფის მიზნით, 10-ის ჩივლიანი და მეტოქეობის მიზნით.

არჩევნული პარტისპირე და კომუნიკაციის ორგანიზაციები. სამხარული დაგეგმვა.

ავიციის მნიშვნელობა კავშირის საქმიანობაში. მნიშვნელოვანია განსაზღვრული მიზანი, რომლისთვისაც ისინი იბრძვიან. რომ ყოველი მეთაურის, ყოველი ცალკე ნაწილის მუშაობა მართლად იქნას დასახულ საერთო მიზნისკენ, ამისთვის საჭიროა ხელმძღვანელობა, ხოლო ხელმძღვანელობა შეიძლება იქნას, როცა ნაწილებს შორის კავშირია, ყოველ სამხელდრო უფროსს მუდმივად უნდა უკრებდეს მტერებისა, ინიციატივის გამოჩენა და წესრიგში მოიყვანნ ათსეულის პარტისპირებობაში.

კომუნიკაციებიან ჩამოყალიბებული იქნა აგრეთვე პარტიულ-საზოგადოებრივი უკეთესი კომუნიკაციების უზრუნველყოფის მიზნით, 10-ის ჩივლიანი და მეტოქეობის მიზნით.

არჩევნული პარტისპირე და კომუნიკაციის ორგანიზაციები. სამხარული დაგეგმვა.

სახელდრო ქიჩია.

1. ქიჩია და სახელდრო ქიჩიურ ნივთიერებათა მნიშვნელობა სასოფლო მეურნეობაში. საბჭოთა კავშირის თვითმარტუბულ კუთვნილებაშია ქიჩიური და კავშირებული სახელდრო ქიჩიური მრეწველობისა და ქიჩიური მრეწველობისა და ქიჩიური ნივთიერებათა მნიშვნელობის უზრუნველყოფის არა მარტო ჩვენს სახელდრო ქიჩიურებს, არამედ იმავე დროს ხელს უწყობს ჩვენი სასოფლო მეურნეობის განვითარებას. ხოლო ეს კი ჩვენი მუდმივი მნიშვნელოვანია, ვინაიდან ჩვენი ქვეყანა მომეტებულად მიწადაკლებულია ქვეყანა და სასოფლო მეურნეობის განვითარებას და კეთილდროულად დამოკიდებულება მიერ ქვეყნისა და მისი მოქალაქეების კეთილდროება.

საქართველოს მრეწველობის აღორძინება.

ახალ ქარხნების აგების პროექტები შუშის ქარხანა და სახელდრო საქართველოში. სახერხი ქარხნები ფოთში, შამგონში და ბილდდში. ცემენტის ქარხანა აღმოსავლეთ საქართველოში.

საქ. სახალხო მუშაკების მემბრარობისაში. აღნიშნულმა ქარხანამ უნდა მოვავეს, მით უფრო რომ მას ხელს უწყობს ნივთი მასალის რაოდენობის სწრაფად გაფართოება. ქარხნის აგება დასრულია 900.000 კომისიის, რომელსაც დაველოება მან. ქარხნის წლიური სავალდებულებით უნდა უზრუნველდეს 1.120.000 მან. შუშის ქარხანა.

ამირკავისაში ფანჯრის მისარებაში. ქარხანამ უნდა აიგოს დასავლეთ საქართველოში, ლაშვის რაიონში. ქარხანამ წლიურად უნდა მისცეს 162.000 კუბი მეტრი და 6.000 კუბი ნახევარ თეთრის ფანჯრის შუშა. აქვე გაკეთდება, აგრეთვე მოთხოვნი და ფოთის უზარაანობით. ქარხნის აგება დასრულია 550.000 მან.

ქარხანაში მუდმივად სამუშაოდ იქნება 171 კაცი და დროებით სამუშაოზე კი დაახლოებით 300 კაცი.

ქარხანა წლიურ ხარჯიდან 541.000 მანეთში მოიგებს 215 ათას მან.

სახერხი ქარხნები. საქართველოში განსაზღვრულია სამი ახალი სახერხი ქარხნის აგება. შამგონში, ზუგდიდის ახლოს, ბილდდში და ფოთში, რომლებიც გადაამუშავებენ 4 მილიონ კუბ. მეშის ქარხნების აგება დასრულია წელიწადში, დასრულია 2.033.000 მან. ამ ქარხნების წლიური მოგება პროექტის მიხედვით, გამოიხატება 412.000 მანეთში.

სახალხო მეურნეობის მემბრარობისაში. საბჭოთა კავშირის სსრ. საგეგმო კომისიამ წინადადება მიცა საქართველოს და ა. ქ. საგეგმო კომისიის წარუდგინონ მოსაზრებანი ა. ქ. სახელდრო ხილი უზნის ელექტროფიკაციის შესახებ.

დინამოტრებიულ ორგანიზაციების თათბირზე გარჩეულ იქნა ეს საკითხი და მიღებულ იქნა შემდეგი:

დასავლეთი დასავლეთი უმჯობესი სახელდროები უზნის ელექტროფიკაციისთვის, რისთვისაც უმჯობესი პროექტითა შორის ყველაზე მიზანშე-

დ. ვაჩაშვილი

მუშაკობა ცვალებადლთა შორის.

მე-6-ე ტერ-ლიზიონი

ჩვენი რეგონის ყუბარების
ერთ სახეს წოდებენ რიგიდობით.
ფინილი სიძარბო არ
ტყუბა მას. 15 წუთი რაც
არჩეულენი შორჩენ სახმედრო
მეცადინეობას.
ქიმიური თავდაცვის ხელ-
დევნება წაუციხება მათ ღმ-
ტია ბიგების წარმოშობის და
განვითარების შესახებ. ჩვე-
ნი ცვალებადლები გულდას-
მით უღებდენ ყურს, ქართვე-
დგმა ქართულ ენაზე მოისმი-
ნის ლექსის შინაარსს, რუსე-
რმა კი რუსულ ენაზე.
მეცადინეობის დამთავრების
შემდეგ მთელი რეგონი ვაი-
შალო ყუბარების ეზოში, სადაც
ჩვენი სპორტიულ წრეს გახუ-
რებული მეცადინეობა გაგრძე-
რდება. ზოგი ფეხბურთს თამა-
შობს, ზოგი კი გადასახტომს
შეატარებს. ცვალებადლებიც
მთი შეუერთდენ. ჯერ ვერ მე-

დავდენ ამხანაგები ბურთის გას-
როლის, მაგრამ შემდეგ თანდა-
თან გათამაშდნენ.
—არ შეიძლება ჩამწეროთ
თქვენ წრეში ამხანაგო?—ეკი-
ნებმა ერთი ცვალებადელი
წრის ხელმძღვანელს, რომელ-
საც მხოლოდ ტანის ერთ ნა-
წილს უფარავს ტრუსიკები,
დაწარჩინის სრულიად ტრეკულია
—ლილი სიამოვნებით ამხანა-
გო. მოკლედ უპასუხებთ ის და
განაგრძობს თამაშს.
უცებ მოიღრმავლა, ქარმა
დავებრა და დაიწყო ნული წვი-
მა, მაგრამ თავს არ ანებებენ
თამაშს.
თანდათან ისატა წვიმაში, ყო-
ვლად შეუძლებელი შეიქნა ყა-
ზარმის ეზოში გაჩერება, და
არჩეულენმა მიაშურეს თავ-
ვიანს ასეულენების ყუბარებს.
ბ. სახითანი.

ასეთ გაუბავრო გას არ უნდა კძო- ნდეს ალგილი.

მე, მეორე არტ-ლექციონის წი-
თელი არმიელი ნაწილში ერთი
წლის სამსახურის შემდეგ ვე-
ვი გაშვებული სოფელში მოკ-
ლე ვილიან შეგებულბაში შე-
იღო დღის ვაღი.
სახლი მისვლისთანავე ძმა
გაღმომცა შემდეგი: თბილისის
მზრის სამხ.დრო კომისარია-
ტიდან მოსული მოწერილობა
აღუ, აღმასკომში, რომ ამხ. ს.
სირაქე აღრიცხული იყო ჩვენ-
თან, მიმდებ კომისიაში არ გა-
მოცხადებულა და წარმოვიდ-
გინეთო.
შევიტყვე ამ ამავე თუ არა,
მე მაშინვე გამოვცადდი ქე-
ლიანლების თემის აღმასკომში
და მიწოდდა გამეგო თუ რამ-
დენად მართალი იყო ეს ცნო-
ბა.
გაშევიკითხე და მართლაც
მოწერილობა სრული სიძარბო-
ლე აღმოჩნდა, იქვე დამატემ-
რეს და გადავაშვანეს რუბი
მზრის სამხედრო კომისარიატი-
ში ქ. ონში.
ვერ მოშველა ვერც შეგებუ-
ლების მოწმობამ და ვერც სამ-
სახურის პარად წინაგება.
მზრის სამხედრო კომისიას
ვეუბნე, რომ მე მართლაც ვი-
ყუვი აღრიცხული ქ. თბილის-
ში სამხედრო კომისარიატში
1924 წ.—მარტში. სოფელში
დაბრუნების შემდეგ მოხდა
1902 წელში დაბადებულების
ჯარში გაწვევა. მეც გამოეხა-
დნი ამპროლოგრში მიმდებ კო-
მისიაში. კომისიამ ჩამოიტოვა
არის ნაწილში, ჩამომართა
ჩვენი აღრიცხვის ბარათი და მო-
მცა მაგერიო.
კომისია ვალდებულა იყო
ამის შესახებ ეცნობებოდა თბი-
ლისის მზრის სამხედრო კო-
მისარიატისათვის ან და გავგე-
ზავნა ჩვენი აღრიცხვის ბარათი
მთითათვის.
ასეთი გავუგრძობით მე ერ-
თი დამატესად და მეორეც
ვერ ვისარგებლე შეგებულბით.
საჭიროა მიექცეს ამ მოვლე-
ნას სთავისადაც უნდა აღვებრა-
მოვავალო დიდი ყურადღება, რომ
მომავალში დიდი უნდა აღვი-
ვლი ასეთ გაუბავრობას.
მეორე არტ-ლექციონის
წიითელი არმიელი **ს. სირაქე.**

ქართულ მეთაურთა სკოლა.

გასულ წელს ბანაკში ყოფნის დროს ყველა ასეულენს
და განყოფილებებს კონდათ თავის ლენინის კუთხებში. წელს
კი სკოლამ განიხარება აიგო სკოლა ლენინის კარავი. ამისა-
ვის ყველა ასეულენი და განყოფილებებიდან იქნა აჩრე-
ული კურსანტებიდან ხუთ-ხუთი წევრი და ორ-ორი კანდიდა-
ტი. სკოლაში უშუალო ხელმძღვანელობას გაუწევდა ლენინის კუ-
ბის მუშაობას და მოწოდებას ყოველშეგო. გააყვება ინერ-
გულიად შეუდგა მუშაობას. აგრეთვე იქნა ლენინის კარავი.
კუბის განყოფილების მოწყობა განაწილებულ იქნა ასეუ-
ლებზე და განყოფილებებზე, რომლებიც შემდგომადგვირად
მოაწვეს და ამ ცოტა ხანში იმედი გაეკეთა შესდებებენ საყუ-
ბით მოწოდებას. ყველა ასეულენს და განყოფილებებს დაევა-
და გამგეობის ხელმძღვანელობით და აქტიური მჯგოვნების
მონაწილეობით ჩაეტარებოდა ოთხი მჯგოფური მქცადინეობა
და ორი კომინიური საღამო. ეს ყველა უნდა იქნას ჩატარე-
ბული ამ ვაზულის ბანაკების დროს. ჩატარებულ იქნა ინ-
სტრუქციული სხიბი, ჩვენი სკოლის ცხოვრებლად აღნიშნული
რამოდენიმე მოვლენა, რამაც კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა
კურსანტებსა და ვერაუფ მაყურებლებზე დანაწინი იქნება ჩა-
ტარებული მომავალში, მათ გენებათ უშთავრისად აღშრიდლო-
ბით მნიშვნელობა.
კურ. ე. ჩარგვიშვილი.

აფხაზეთის ცვა- ლებადლთა ცხუ კრებია.

მე-5-ე ლეგიონის მე-6-ე ასე-
ული.
ხსენებულ ასეულენს 15 იე-
ნისშივე გამოცხადდნენ აფხაზე-
თის მშრომელი ხალხის შეიღე-
ბი—ცვალებადლები. ასეულში
წინასწარი ღილი მზადება იყო
მათ შესახებ. ხელმძღვა-
ნელები საკმაოდ მომზადებულნი
შესვლენ, რომ სთავანდოთ უწარ-
მივითათ მათთან მეცადინეობა.
გამოწვევის შეიარე დაღინა-
ვე ასეული შეუდგა დაწვევითი
სწავლას, რომელიც სისტემა-
ტიურად სწარმოებს ამ ეამა-
დს.
ცვალებადელითა უმრავლე-
სობა ვერ ღიაპარაკობს ქართუ-
ლად. უფრო ბიანი გაწაფული
რუსულში. ამიტომ ყოველგვარ
რეცეპციას სრულად სწა-
რის მეცადინეობა რუსულად სწა-
როებს. სამუშაოდ მოველინი
აიბანი ასეულში ორი რუსი ამ-
ხანაგი, რომლებიც ენერგულ-
ლად კიდეებიან თავის მოვალე-
ობას.
ცვალებადლები საერთოდ
კარგად შეწყვეენ დისციპლი-
ნას და ყუბარებს. ყველაფრით
დაჩრეტებულნი ბიანი და იშ-
ვიათ გულმოდგინებით ეკო-
ლეებიან თავის ვალდებულებებს.
წ.—არმ. ვრმ. კიკელიშვილი.

ტერაგრებილთა სწავლი.

ათხევლს განზრახული ჰქო-
ნდა ჩატარებოდა სპეციალურად
ტერაგრებილთა სწავლი, "კარგა
ხანს ეს განზრახვა ვერ მოხერ-
ხდება, მხოლოდ 20 იენის კლუ-
ბის უფროსმა მოწოდება ასეთი
ნის სავსით კრება, რომელზე
დაც სკოლის განსამართავად არ-
ეულ იქნა 5 კაციდან შემდე-
გადი კომისია, ამათში 3 ტერ-
არმიელითა.
კომისიამ შეიმუშავა საქორა
გეგმა და 20 იენის შეუდგეით
სკოლის მოწოდებისათვის სწა-
ვებას, დილიდანვე ამუშავდა
თავსეული, დასულთავდა ყუბა-
სამეტი, მოიბრათ კლუბი, ლე-
ნინის კუბებში, სამკითხველო-
ბილითათვისა და სხვა, საღამო-
ზე გეგმული სამხედრო ორკეს-
ტრი.
თავი მოიყარა გარეზე საზო-
გადოებაშიც. სამწუხაროდ არ
გამოცხადდნენ არც ერთ მიზა-
ტისებულ წადენებულბებიდან
ამხანაგები. ეს მოწმობის იმას,
რომ ეს ამხანაგები სრულიათ
არ ბიანი დიანტრუსებული
ტერარმიელის ცხოვრებით და
მუშაობით.
6 საათზე გამართა ფეხბურ-
თული მოწმობა. ასეთისთვის
წრემ გამოიწვია დეგოლობრივი
მურციკა შეიღის სახელის ფე-
ხბურთულთა წრე. ორივე გან-
წეგრი საკმაოდ ძლიერები და-
მონდნენ. ვერც ერთმა ვერ
აჯობა ერთი მეორეს და ამი-

ტომ თამაშის ვაგრძელება გადა-
დებულთა იქნა შემდგომისათვის.
ამის შემდეგ ყველა ასეულ-
ენმა ცალკადაც გადაიღეს სუ-
რათი, რამაც ძლიერ გაახარა
ტერარმიელები.
ამ დღისთვის გამოვიდა კედ-
ლის გახეობი "ტერარმიელი"-ს
სახელწოდებით.
წველით საკმაოდ შინაარსი-
ანი და ძლიერ დაინტერესა
ტერარმიელები. ამ დღისთვის
გაუშვებულბები იქნა ვახში
მიც.
სკოლის 9 საათზე კლუბი
ძლიერ იტყვდა სზოგადობებს.
საზეიმო სხდომის გახანის შემ-
დეგ ბიანი პრეზიდიუმში. სპა-
ტიო თავმჯდომარეებით ერთ-
ბად იქნენ ამორჩეული ამხ.
ამხ. ს. ორჯანიძე, კორკი,
კუჩნეკოვი და კლარა ცერ-
კინი.
წარმოიტყველი იქნა მრავა-
ლი მისასმლებელი სიტყვები.
შემდეგ კი გაეთყვეს იქნა
მიხსენება ტერისტებზე.
მოლოდ დაივიდა ერთ მოქმე-
დებინი რეგოლიუციონური
პიესა. მოწმობა ლექსით თქმა,
ციკვა-თამაში და სხვა. გარედ
კი ცვალებადლები ერთმანეთს
ეჯვრებოდნენ რაკეტების გას-
როლოში.
სკოლა მეტად შინაარსიანი
იყო და კარგი შთაბეჭდილება
დასტოვა.
სამკობრი ესამევილი.

მუშაკობა უაჯოგასება.

ბიერელი არტ-ლექციონის სა-
მეო წაწილის მუშაობა წარ-
სულში ძალიერ მოისუსტება.
მაგრამ მას შემდეგ რაც სამ-
ნერა წაწილის უფროსად ღი-
ნიშნა ამხ. ანდრონიკაშვილი
საქმის მდგომარეობაც შეიცე-
და ამ ამხანაგმა ენერგულად
მოაქცა საქმეს ხეობა და სათა-
ნალო დონებზე დააყენა თავის
წილის მუშაობა.
ახლო ჩვენ უმცრ გეძდებვა
საღილი და ვახში გაუფრებ-
სებულ და ვაგორკეგებულად.
ამისთანავე ერთად სამეო
წაწილის უფროსი აქტიურ
მონაწილეობას დებულობს
ლეგიონის საერთო მუშაობაში.
მისი აქტიური და ენერგიული
დახმარებით მოწყობილი იქნა
კლუბი, მოვარებულ იქნა სა-
კლუბო და საკოლო საქმეები
და სხვა.
უსურვედით ამხ. ანდრონიკა-
შვილი კიდევ უფრო გაორკე-
ტებულ მუშაობას.
ქ. —მძ.

კატბრა ველეტიონი. საშუარბი ბალნიჯოსითან.

(რუსულიდან)
(სტენზე რაზოდენიმე ტახტი სდგას. წითელ არმიელებს სძინავთ... ერთი მათგანი შემუშო-
თებული წიპიღება).
— ბიჭო, გიგია.. რა უნდა
იყო ამ ვერანა ბალნიჯობის,
აქ ბრძანება: ქვემოთაისა და
საქვლების სისუფთავისთვის სა-
სტიკად ბიჭობლის ბალნიჯო-
ვების მოკლეთა!
ეს ჩვენის ათასანებმა, არ ვი-
ცი გიგებს თუ არა ეს ბრძა-
ნება—საშველს ბიარ იძლე-
ვინა..
შენ დაგვიბარებებ ერთ ჰაი..
მას ზარბაზან-ც რომ დავუცლო-
ყურის ძიწილა—ვერაფრისც
ვერ გიგებეს.. (თავდასრულა..
დაინახა ბალნიჯოვები).
— მიოკავ.. ბიჭე, ბიჭე!
ა, შე ვერანავე უნდა თამაში-
ალო რომ ხარ? ეს იმიტომ
რომა—ჩვენ დისციპლინი გე-
რჩება!..
რაკი გვიბრძანებს რომ არ
მოგვლათ—თითქოს შეგევე
გვემუხარ, უნდა გავიფრთხილ-
დეთ..
შე წყულო, შე სისხლის
მსმელო; ენა რა უნდა გი-
ყო ა? კლდე მაროლი დაგვა-
რო თუ რა მოგიბრძანებ? ქე-
ლი რომ არ გაქცევი!
წინად ბროპალს გიცხადე-
ბილი და გქმტავდიო, ეხლა
რედა გიყო ა?
თელი შენი რომ ბრძანებესაც
ვერ გადაუხვი! მაშ რა გიყო?
ax tx merapsani! (ბ ტი მერა-
ცეც) უნდა დაეატყვეო მეტრ
გზა არ არის!..
არა, ისევე—ნიმიაჩიკას! მი-
ვიბრათავ გეგზამეტი გზი ჰქო-
ნდეს—შენს გასაგულია!
ამისთანავე ერთად სამეო
წაწილის უფროსი აქტიურ
მონაწილეობას დებულობს
ლეგიონის საერთო მუშაობაში.
მისი აქტიური და ენერგიული
დახმარებით მოწყობილი იქნა
კლუბი, მოვარებულ იქნა სა-
კლუბო და საკოლო საქმეები
და სხვა.
უსურვედით ამხ. ანდრონიკა-
შვილი კიდევ უფრო გაორკე-
ტებულ მუშაობას.
ქ. —მძ.

ამისთანავე ერთად სამეო
წაწილის უფროსი აქტიურ
მონაწილეობას დებულობს
ლეგიონის საერთო მუშაობაში.
მისი აქტიური და ენერგიული
დახმარებით მოწყობილი იქნა
კლუბი, მოვარებულ იქნა სა-
კლუბო და საკოლო საქმეები
და სხვა.
უსურვედით ამხ. ანდრონიკა-
შვილი კიდევ უფრო გაორკე-
ტებულ მუშაობას.
წ.—არმ. ვრმ. კიკელიშვილი.

ცვალებადლთა შორის მუშაკობა

მე-4-ე ლეგიონი.
ლეგიონის ბიერელ ასეთე-
ლში მოსულ ცვალებადელითა
შემადგენლობიდან 98 პრაცი-
ტლებინა და მუშების შვილე-
ბია. მათ შორის 30 პრაცი. ახ
კომკავშირის და კომპარტიის
წევრები ბიანი გასულ წელ-
თან შედარებით ძლიერ შე-
მკირებულნი წერაკითხვის
უკოდინაბითა რიკევი. მოსულ
ცვალებადელთა 25 პრაციკენ
თუ აქენბა წერა-კითხვის უცო-

კმაჯოფა.

ამხანაგების მოსვლიდანვე გა-
უშვებულბები იქნა კმაჯოფა.
ჩვენს საზარკულდონი საუკეთე-
სი ხარისხის საშველი მზადე-
ბა ბეგაბა. პურიც კარგი გვე-
ძდება. სანერა ნაწილის უფ-
როსს განზრახული აქვს კიდევ
უფრო გააუმჯობესოს კმაჯოფა.
ბიანებით და საწაოდ სხობრივით
უზრუნველყოფილი ვართ.
სამკობრი ჯღანკი.

რას უცდიან.

პირველ საარტილერიო ლეგიონის მეორე საველე ბატალიონში მყოფ წითელარმიელთა შორის ჯერ კიდევ არ მომზადდა წერა-კითხვის უკიდურესობის ლიკვიაცია.

სხვადასხვა ბატალიონში არიან ისეთი წითელი არმიელები, რომლებიც უკვე ერთი წელი შეუსრულდა, რაც წითელი ჯარის რიგებში იმყოფებიან და წერა-კითხვა ჯერ კიდევ არ იციან. უბრალო წითელის დასახელები სახლში გასაგზავნათ ან და მიღებული წითლის წესაკითხვად მუდამ ეხვეწებიან სხვებს წერა-კითხვის მცოდნეებს.

ამისთანავე ერთად ეს წითელი არმიელები ძლიერ ჩამორჩენილი არიან პოლიტიკურ ცოდნასაც. დრაზ ჩენის ნაწილის უფროსებმა მიპქციონ ამ მოვლენას ჯეროვანი ყურადღება და დაკვირვება წესით მოსაწონა წერა-კითხვისა და პოლიტიკური უკიდურესობა ზემოხსენებულ წითელარმიელებში.

გამოავლობთ ეს ნაკლი.

(პირველ საარტილერიო ლეგიონი.)
ჩვენს ნაწილში გამოდის ყოველ ორ კვირულში კედლის გაზეთი „პანარაში.“ ამ გაზეთში არ არის დაცული კედლის გაზეთის გამოშვების წესი.

გაზეთი არ იწერება ხელით, არამედ იბეჭდება ლეგიონის მანქანაზე.

ამისთანავე ერთად სარედაქციო კოლეგიის ძლიერ ეზარება წერილები გასწორება. თუ კარგად დაწერილი და მზამზარეული არ არის მიღებული მასლები, სარედაქციო კოლეგია ასეთებს სტოვებს უყურადღებოდ, რაც წითელარმიელებში იწვევს უკმაყოფილებას და უკარგავს გაზეთში თანამშრომლობის ხალისს.

თუ ამ მოვლენას მომავალში ბოლო არ მოეღო გაზეთი დაკარგავს თავის მნიშვნელობას.

სარედაქციო კოლეგიამ მიპქციე ამ მოვლენას ჯეროვანი ყურადღება და გამოაწიროვ ეს ნაკლი.

ხშირად ანთი სალაგოები.

13 ივნისს ქართულ მეტეოროლოგიის სკოლისათვის არსებულმა უმეცრობა და მესაკრავთა ფუნდამენტარა სიღამო—წარმოდგინა.

სიღამოზე დიდგანტრი—რელიგიური ხასიათის ორ მოქმედებებში პიესა „სად აქვს სინდისი?“ პიესა კარგად ჩატარდა და შინაარსითაც გამოვლიდა.

ლიმაში იყვნენ პატარა ბიჭები—ცქრილები, რომლებიც ზარის მიცემის შემდეგ მაყურებელთა წინაშე აუწყებდნენ პიესის დაწყებას. ისინი მართლაც იყვნენ ლამაზად და სახე ზანტის ქალები.

ცქრილები დარბაზის ბოლოდან გამოქცეული მიმართავდნენ დამსწრეთ: „დაიკვიროს სიღამოზე“ „თამბაქოს ნუ მოსწევთ!“ „მოიხადეთ ქუდი!“ „ვიწყებთ!“ და სხვა.

ისივე დროს, ცქრილები აღინ სცენაზე, რაცენ დიდგანტრი, „პირველი მოქმედება“, „გამოქცეული მღვდელი“... და ასე შემდეგ, წარმოდგენის ხალხი ბოლომდე დასწროს, მათ შორის გლეხებიც, რომლებმაც მღვდლების მიტყუარობის გამოაშკარავეს კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა.

სასურველია ასეთი წარმოდგენები ხშირად იმართებოდეს ჩვენს ნაწილში, მთი უმეტესს გზად, როცა ჩვენ ვიმყოფებით გლეხობასთან ახლოს.

სასურველია ასეთი წარმოდგენები ხშირად იმართებოდეს ჩვენს ნაწილში, მთი უმეტესს გზად, როცა ჩვენ ვიმყოფებით გლეხობასთან ახლოს.

სასურველია ასეთი წარმოდგენები ხშირად იმართებოდეს ჩვენს ნაწილში, მთი უმეტესს გზად, როცა ჩვენ ვიმყოფებით გლეხობასთან ახლოს.

ამ გვარ ბინაში მრავლად მოიპოვება ბაქტერიები. იქ სა-

ავა გამოიცანი?

სახუმარო ამოცანა № 2.

მაგიდაზე აწყობი სამი ღერი წყუმუშა, საჭურა ისე დალაგით ისინი, რომ მივიღოთ (დაწეროთ) რიცხვი ექვსი, ორი ღერი წყუმუშის დაოაგებით კი დამიწერეთ რიცხვი ათი.

რატომ გულგრილობან?

პირველი ლეგიონი.

უკვე ერთი თვეა, რაც მთელი ასეულის მეთაურები შეუდგნენ ლენინის კუთხის მოწყობას. კუთხე საკმაოდ დიდია, მაგრამ იქ ისეა არეული ყველაფერი, რომ წითელი არმიელებს გვეზარება შიგ შესვლა. გაზეთები არეულია სურათებში და ბევრი ძებნა გვეკრძალება, რომ ახალი გაზეთში რამე წავიკითხოთ. სურათები შედგებიან ჩარჩოებშია ჩასმული. ჩამოსაკიდებები მშაბთა აქვს, მაგრამ ისინი მაგადმადე ყურად და პატრონი არაინა ყავს, რომ კედლებზე ჩამოკიდდეს. ამას გარდა ივნისის თვის უამაგრიდან ჩვენ ფული გადავადვით კუთხისთვის, ის უნდა მომატებოდნენ თი თანხას, რომელიც კუთხის ქონი ლეგიონის სკოლიდან მიღებული. ამ ფულიდან მხოლოდ საფურავები იყიდეს და სხვა საჭურა ნივთებს როგორც არის წითელი მატრია არ ყიდულობენ. საკვირველია რატომ გულგრილობს ასე პოლიტიკური?

ეს ხომ მისი საქმეა! მოახმარეთ კუთხის ფული კუთხეს. გვალისკეთ კუთხის დამაურება. ჩვენი კუთხის შემდეგ მოაწყვეს ლეგიონის ყველა ასეულებმა ლენინის კარავი ბანაკში. საქმარისაა ამდენი გულგრილობა.

ახალწვეული სენი.

აგებენი სოფლებიდან.

გზის შეკეთება.

ზაზალეთის აღმასკომის მეტეოროლოგი გლვებმა შეაკეთეს მუხარბე-ბეადი გვარის გზა და ხილი.

მასწავლებელთა კურსები. ამ დღებში ახალიკონში გაიხსნება მასწავლებელთა გზად-სამზადებელი კურსები.

სანტკომისიები სოფლები. ზაზალეთის (დუშა. მარა) თემმა აღმასკომმა დაარსა თემის ყველა სოფლებში სანიტარული კომისიები, რომელთაც დაევალით თანაყურა ადგილი სოფლით სოფლით პირობების დაკვას და ეფთხიყოფთაბა გაგვრკელებით.

სახელმწიფოები თელეთში. თელეთის (ტელე. მარა) გლვებმა გადასწყვიტა მოაწყოს სხვა და სხვა სახის სახელოსნოები ადგილობრივ გლეხობის მოთხოვნებიდან დასაკმაყოფილებლად.

მამულის გადაცემა.

ქუთაისის აღმასკომმა გადასცა ჯოგანარის თემგლეხობას სოფ. კვახირაში მიღებარ ყოფ. ზუბრიკისცული მამული.

სასოფლო გზების შეკეთება. სოფ. ყვავლის, მანგისი კარის და ამილახვირანთ კარის გლვებმა (დუშეთის მ.ზარა) სკურთარი ძალებით შეაკეთეს ყველა სასოფლო საურმე გზები.

სავტომობილო მიმოსვლა. ამ დღებში დაიწყება ყოველ ღერი საავტომობილო მიმოსვლა ქუთაისიდან შემდეგი მიმართულებით: ქუთაისი-ონი, ქუთაისი-მალდადი, ხონი და წყალტუბო.

სეტყვა. 22 და 24 ივნისს ჯავახთში (ახალქალ. მარა) მოვიდა დიდი სეტყვა, რამაც განადგურა ბაღ-ვენახი.

ახალი ამბები.

— გვიღისში საბელეფონო ქსელის გასაფართოებლათ ა. კ. ფ.—ტელ. სოფლკო სამმარათელომ გადასდო 77 ათასი მანეთი.

— უკვე დაიბეჭდა და ჩაბრა მახარებს დაეგზავნებათ გლეხკომების საწვერო წიგნაკები. თითო წიგნაკი ღირს 8 კაპ.

— ტრავეზები (შაბლები) რკინის გზისათვის. სატყეო მრეწველობის ტრესტი სენი-თში ამზადებს 500 ათას ფუტ წიწვიანი ხის მისალს შავი ზღვის სანაპირო კ. გზის საჭურებისისთვის შაბლებს და სამზადებლით.

— ქალები საადმენბლო დარგში. შრომის სახკომის, არსებულმა სამეცნიერო—სამრეწლო სამკომ შესაძლებელი სწრა ქალების შვებეს სამღებრო დასაღურგლო საქმეში.

— გლეხკომების მუშაობის გასაცხოველებლათ საგლეხკ. ცენტრ. კომიტეტმა დაადგინა კომიტეტის წევრები დაგზავნის ახლომახლო მზარებნი გლეხკომების მუშაობის გასაცხოველებლათ.

პასუხი შეკითხვაზე.

წით. არმ. ლიხის მთიელს, რადგან თქვენ გყოლით უფროსი ძმა, ის არის ოჯახის ერთად ერთი მარჩენალი და არა თქვენ, რაც სინანელია, რომ თქვენ გაიწვიეს სამხედრო სამსახურში, ამიტომ თქვენ არ იქნებით განთავისუფლებული; რაც შეეხება იმს, რომ თქვენი ძმა დაპატრბრებულია ერთი წლით, ეს გარემოება არავითარ შემთხვევაში არ ამღვეს ოჯახს შედევანის და არც ხანის მოვალეა შევიდეს იმ ოჯახის მღგამარობაში, რომლის ერთად ერთი მარჩენალი მოუტანს რესპუბლიკას ზიანს და ის ამის გამო იქნება დაპატრბებული.

ჩვენი ფოსტა.

ამბ. მ. ლლომაძეს. თქვენი წერილი „წითელი არმიელის სახელს ნუ უტყებთ“ გამოდგება ადგილობრივ კედლის გაზეთში.

ამბ. გ. ვანელს. წერილი „დადებითი და უარყოფითი“ არ გამოდგა.

ამბ. ლ. გორგაძეს წერილი „ბანაკის ცხოვრებიდან“ არ გამოდგა. მოიწერეთ თქვენი ცხოვრების შესახებ რაც შეიძლება ხშირად.

ამბ. ხელაძეს. კორესპონდენცია „ჩვენი ილუმინატი“ არ გამოდგა. ასეთი იყო ჩვენს გაზეთში.

ამბ. ბურჯულაძეს წერილი „ჩვენი სკოლის მუშაობა“ არ გამოდგა. მოიწერეთ ხშირად.

ამბ. გ. კულელს. „საკავშირო კომისიის მუშაობის შესახებ“ არ გამოდგა. ასეთი დიბეჭდა ჩვენს გაზეთში.

პასუხისმგებელი რედაქტორი ლ. ჩანტლავი.

ჯანმრთელობის კუთხის.

წითელი არმიელთათვის საჭურა ცნობები ჯანმრთელობის შესახებ.

(დასასრული.)
6) ბინა. ჩვენს სოფლებში ძვირად შეხვდება კაცი სახლს, რომელიც დაეკმაყოფილებდეს გერმანულ გლვებს. სოფლური სახლი ან სულ მიწაშია ჩაფლული, და მართკობლის ამოსასვლელი თიხის მღილი სჩანს მიწის ზედაპირზე, ან ნახევრად არის მიწაში ჩაფლული, ან ერთი კედელი მიწაშია ჩაფლული, ან იატაკი მტრ წილად—მიწის, ხშირად ერთ და იმავე ბინაში ერთ ნახევარში იგი ცხოვრობს, მეორე ნახევარში საქონელი უნია. მზე იწვიათაღ თუ შეანათებს მის ბინაში, მტრ წილად მასში მცხოვრები მხეს მაშინ ხვდება, როცა გარედ გამოდის.

ამ გვარ ბინაში მრავლად მოიპოვება ბაქტერიები. იქ სა-

მთხვევაში აგური მიანიც იყვება დაბეჭდული.

ჩვენ ზეითი ვსთქვი, რომ გერმანიაში ისევე ძველია ყველით ავადმყოფის ნახვა, როგორც ჩვენში თავისუფლად მოსარულე სპილოსი. ეს მათ აინხნება, რომ იქ ყველა ბავშვებს დრო გამოშვებით უკრიან ყვაილის შრატს.

მეცნიერებმა კარგ ხანია შეამჩნიეს, რომ ზოგიერთი ავადმყოფობა მხოლოდ ერთხელ შეეყრება ადამიანს ხოლმე, და მორჩენის შემდეგ იგი უზურავ-ველყოფილი ხდება ხელახლად მისგან ავად გახლბამის.

აქედან გამოყვან ეს ის დოკტრინა, რომ აღბათ ნაავადმყოფის სხეულში მზადდება იმგვარი ნივთიერება, რომელიც ბაქტერიებს შესვლის უშაღვეს.

მაშინ მათ სცადეს განგებ დაავადყოფება უკვე დაუძლურებულ ბაქტერიებით, მიიღეს იგივე ავადმყოფობა, მხო-

ლოდ უფრო იოლად გადასატანად იქ. ამ დაკვირვებამ აჩვენა იმ რაში მღგამარობის იგი: სხვა და სხვა ხერხით დასუსტებულს ან მკვდარ ბაქტერიას შეიტანენ ადამიანის სხეულში, ადამიანის სხეული, როგორც უფრო ლინერი ერთე ბაქტერიას, ან მის სხეულში არსებულ შხამს, ეჩვენა მისთან ბრძოლას, და როცა მის სხეულში შედის უკვე ძლიერი ბაქტერია, მისი სისხლი უკვე გამოვლილი ბრძოლაში, აღარ ამღვეს ბაქტერიას საშუალებას გამარავლდეს და მღეე სპავს მას.

ჩვენი ვლითა რაც შეიძლება მკურთა გავავრცელოდ აცარიის სხეულებს და ამით ჩვენ დავიფარავთ მრავალ ხალხს, როგორც სოკვილისისგან, ისე ინამრავისგან.

მაშინ მათ სცადეს განგებ დაავადყოფება უკვე დაუძლურებულ ბაქტერიებით, მიიღეს იგივე ავადმყოფობა, მხო-

ლოდ უფრო იოლად გადასატანად იქ. ამ დაკვირვებამ აჩვენა იმ რაში მღგამარობის იგი: სხვა და სხვა ხერხით დასუსტებულს ან მკვდარ ბაქტერიას შეიტანენ ადამიანის სხეულში, ადამიანის სხეული, როგორც უფრო ლინერი ერთე ბაქტერიას, ან მის სხეულში არსებულ შხამს, ეჩვენა მისთან ბრძოლას, და როცა მის სხეულში შედის უკვე ძლიერი ბაქტერია, მისი სისხლი უკვე გამოვლილი ბრძოლაში, აღარ ამღვეს ბაქტერიას საშუალებას გამარავლდეს და მღეე სპავს მას.